

ජපන් භාෂාව ඉගැන්වීම සඳහා හයිකු පද්‍ය යොදා ගැනීමේ හැකියාව
ගවේෂණය කිරීම

[An Investigation into the Possibility of Using Haiku Poetry in
Japanese Language Teaching]

H.K. Geethika Senevirathna¹

Abstract

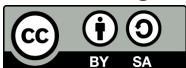
Unlike other languages, Japanese language has three alphabets. Learning an alphabet is an intellectual exercise. The students engaged in that intellectual exercise mainly get the result of intellectual development and also get inspiration to learn a new alphabet. It is also important to use poetry in learning the language because although prose appears to be merely documentary and rather boring, in contrast to it, poetry can be used very attractively. Beautiful words from the Japanese language can be used beautifully in poems. Therefore, using poetry in teaching Japanese language is very effective. Learning the language becomes fun and enjoyable. Prose should be learned by sticking to a grammatical framework which is rather tough work. Therefore, poems can be more effectively

used to teach the grammatical framework. In a poem, you can enjoy great freedom to move words around and it can be done happily by the student. A diversification of sentences can be seen in the language of poetry. Therefore, it becomes a beautiful creation. Moreover, the content of the poems is philosophically and aesthetically rich. Due to that, there is a temptation to develop not only poetry but also language when developing poetry. And poetry is something that is easily memorized. The biggest problem for a student in learning a foreign language is having to remember the vocabulary of the language. But when you study poetry, you can remember the words of the language and the terms of the language easily.

Keywords: Poetry, Prose, Haiku, Alphabet, Vocabulary

¹ Assistant Lecturer, National Institute of Education Maharagama, Sri Lanka.

E-mail: thgeehkg@gmail.com



Received: 12 July 2023, Accepted revised version: 29 August 2023.
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Share A like 4.0 International License.

ජපන් භාෂාව ලිවීමේ දී අක්ෂර මාලා තුනක් භාවිත කෙරේ. අක්ෂර මාලාවක් ඉගෙනීම යනු බුද්ධිමය ව්‍යායාමයකි. එම බුද්ධිමය ව්‍යායාමයේ නිරත ශිෂ්‍යයන්ට බුද්ධි වර්ධනය යන ප්‍රතිඵලය ප්‍රධාන වශයෙන් ලැබෙන අතර ම නව අක්ෂර මාලාවක් ඉගෙන ගැනීමේ ආස්වාදය ද ලැබේ. භාෂාව ඉගෙනීමේ දී පද්‍ය යොදා ගැනීම ඉතා වැදගත් වන්නේ ගද්‍යය බොහෝ විට වාර්තාමය හා නිරස ලෙස දිස්වෙතත් එයට හාත් පසින්ම වෙනස් ව පද්‍ය රමය ලෙස භාවිත කළ හැකි වීම ය. ජපන් භාෂාවේ භාවිත වන මෘදු වදනින් යෙදීමක් පද්‍යවල දක්නට ලැබේ. ඒ නිසා ජපන් බස ඉගැන්වීමේ දී පද්‍ය භාවිත කිරීම තුළින් රසවත් බවක් හා නිසර්ගයෙන් හිතට ප්‍රීතියක් ද භාෂාව ඉගෙන ගන්නාට ලැබේ. ගද්‍යය ව්‍යාකරණ රාමුවකට හිර වී ඉගෙන ගත යුතු වුවකි. එම ව්‍යාකරණ රාමුව පියකරු වීමට පද්‍ය යොදා ගත හැකි ය. පද්‍යයක දී වචන එහා මෙහා කිරීම තුළින් ලොකු නිදහසක් භුක්ති විදිය හැකි අතර එය සිසුවාට විනෝදයෙන් සිදු කළ හැකි ය. වාක්‍යවල විවිධාංගිකරණයක් පද්‍ය භාෂාවේ දක්නට ඇත. එවිට එය මනරම් නිර්මාණයක් බවට පත් වේ. පද්‍යවල අන්තර්ගතය දාර්ශනික සහ සෞන්දර්ය වශයෙන් පොහොසත් ය. ඒ නිසා පද්‍ය හැදැරීමේ දී කාව්‍යයට පමණක් නොව භාෂාව හැදැරීමට ද පෙළඹීමක් ඇතිවේ. එමෙන් ම පද්‍ය නිරුත්සාහයෙන් කටපාඩම් වන දෙයකි. විදේශීය භාෂාවක් ඉගෙන ගන්නා ශිෂ්‍යයෙකුට තිබෙන විශාලත ම ගැටලුවක් නම් අදාළ භාෂාවට අයත් වාක්කෝෂය මතක තබා ගැනීමට සිදුවීම ය. එහෙත් පද්‍ය පාඩම් කරන විට නිසර්ගයෙන් ම මතක හිටින නිසා භාෂාවේ වචන සහ භාෂාවේ යෙදුම් පහසුවෙන් ම මතක තබා ගතහැකි වෙයි.

ප්‍රමුඛ පද: හයිකු, ගද්‍ය, පද්‍ය, අක්ෂර මාලා, වාක්කෝෂය

ජපන් භාෂාව ජාත්‍යන්තරව ජනප්‍රිය වී ඇති භාෂාවකි. දැනට දශක හතරකට ආසන්න කාලයක සිට ශ්‍රී ලාංකිකයන් ද ජපන් භාෂාව හැදැරීමට යොමු වී සිටින බව පෙනේ. 1979 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් විෂය මාලාවට පළමුවෙන් ම ජපන් භාෂාව ඇතුළත් කරන ලද අතර වර්තමානය වන විට අ.පො.ස සාමාන්‍ය පෙළ හා උසස් පෙළ සඳහා මෙන් ම විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයේදීත් ජපන් භාෂාව ඉගෙනීමට ශිෂ්‍යයන්ට අවස්ථාව සැලසී ඇත. පාසල් අධ්‍යාපනයට අමතර ව ජපන් භාෂාව ඉගෙන ගන්නා ශ්‍රී ලාංකික සිසුන්ට ජපානයෙන් අර්ධ වාර්ෂිකව සහ මාසිකව පවත්වන ජපන් විභාග සඳහා පෙනී සිටීමට ද අවස්ථාව ලැබී ඇත.

ජපන් භාෂාවෙන් ලිවීමේ දී හිරගනා, කතකනා හා කන්ජි යන අක්ෂර වර්ග තුන ම යොදා ගැනෙයි. ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය පෙළ සහ උසස් පෙළ සඳහා ජපන් භාෂාව විෂයට පෙනී සිටින සිසුන් මෙම අක්ෂර වර්ග තුන ම හැදැරිය යුතුය. ජපන් අක්ෂර අතරින් ඉගෙන ගත යුතු කන්ජි අක්ෂර ප්‍රමාණය සාමාන්‍ය පෙළ සහ උසස් පෙළ ජපන් විෂය නිර්දේශයේ සංඛ්‍යාත්මක ව වෙනස වුවත් මෙම විෂය නිර්දේශ දෙකට ම පොදු කන්ජි අක්ෂර සංඛ්‍යාවක් ඇත. මෙම විෂය නිර්දේශ දෙකේ ම ඉගෙන ගත යුතු හිරගනා සහ කතකනා අක්ෂර හෝඩි දෙකම එකම ය. අක්ෂරවලට අමතරව ව්‍යාකරණ, ජපන් සංස්කෘතිය සහ සමාජය පිළිබඳ අවබෝධය ද මෙම විභාගවල දී ඇගයීමට ලක් කෙරේ. උසස් පෙළ සඳහා ජපන් සාහිත්‍යය ද ඇතුළත් වේ. එසේ නමුත් හයිකු පද්‍ය පිළිබඳ ව සිසුන්ට විශේෂ අධ්‍යයනක් ලබා නොදේ. ජපන් අක්ෂරවලින් ලියා ඇති හයිකු කවි අධ්‍යයන කිරීමට සිසුන්ට ඉඩ ප්‍රස්තාව ලබා දීමෙන් ජපන් භාෂාව නිරායාසයෙන් ඉගෙනීමට මහෝපකාරී වේ යැයි සිතමි.

භාෂාවක් ඉගෙනීමේ දී ලිවීම, කියවීම, කථනය සහ සවන් දීම යන කුසලතාවන්

සංවර්ධනය කර ගත යුතු ය. හයිකු කවි ශබ්ද නගා කියවීමත් එයට සවන් දීමත්, හයිකු කවි නිර්මාණයත් මෙම භාෂා කුසලතා සංවර්ධනයට රුකුලක් වේ. මෙහි දී සාකච්ඡා කෙරෙන ජපන් සාහිත්‍යයේ එන හයිකු කාව්‍ය සම්ප්‍රදාය ජපානයට ම පමණක් ආවේණික වේ. වර්තමානය වනවිට ජපානය බෙහෙවින් බටහිරකරණය වී ඇතත් ඉතා ඈත ගෙන්රොකු අවධියේ බිහි වූ හයිකු පද්‍ය අදටත් ජපන් ජාතිකයෝ ඉමහත් අභිරුචියෙන් රසවිඳිති.

හයිකු කවි එහි මුල් රසය ඒ ආකාරයට ම ජනනය වන පරිදි වෙනත් භාෂාවකට පරිවර්තනය කිරීම ඉතා දුෂ්කර ය. එමෙන් ම හයිකු කවි අනුකරණය කරමින් ඉංග්‍රීසි භාෂාව ඇතුලු බොහෝ භාෂාවලින් නව ප්‍රබන්ධ බිහි කිරීමේ ප්‍රවණතාවක් ඇතත් මූලික හයිකු කවිවල සුන්දරත්වය වෙත ළං වීම පහසු කාර්යයක් නොවේ. එනමුත් ජපන් බස හදාරන සිසුන්හට එහි අර්ථය ඒ ඇති සැටියෙන් ම රස විඳීමේ භාග්‍යය හිමිවේ. ඒ මන්ද ජපන් භාෂාවට අයත් වාක්කෝෂය එහි අන්තර්ගත වන හෙයිනි. භාෂාවක් ඉගෙනීමේ දී ශිෂ්‍යයන්ට එම භාෂාවට අදාළ වාක්කෝෂය ඉගෙනීම තරමක් අසීරු වන්නේ ඒ සඳහා විශාල කාලයක් මිඩංගු කිරීමට සිදුවෙන හෙයිනි. මෙහි දී ඉගෙනීම වඩාත් රසවත්ව ඉක්මනින් සිදු කර ගැනීම සඳහා ජපන් සාහිත්‍යයේ එන සාම්ප්‍රදායික කාව්‍ය විශේෂයක් වන හයිකු පද්‍ය භාවිත කළ නොහැකි මන්ද යන ගැටලුව මසින පැන නැඟීම මෙම පර්යේෂණය සිදු කිරීමට හේතු විය. එයට හේතුව අප විසින් මෙහි විස්තර කරන ශිල්ප ක්‍රම ප්‍රායෝගිකව අත්හදා බලා ඇති නිසාවෙනි. එහෙයින් ජපන් භාෂාව විෂයක් ලෙස හදාරන සිසුන්ට හයිකු පද්‍ය රසවිඳීමට සැලැස්වීමෙන් ආස්වාදනීය ප්‍රායෝගික භාෂා අධ්‍යයනයක් සිදු කළ හැකියැයි අපගේ අදහසයි.

එදිනෙදා ජීවිතයේ ශ්‍රවණය නොවන ආගන්තුක භාෂාවක් ඉගෙන ගැනීමේ දී

සිතට දැනෙන අනියත බිය හා වචන මතක තබා ගැනීමේ අපහසු බව දුරුකිරීම සඳහා වඩා හොඳ රසවත් නිර්මාණශීලී අධ්‍යයනයක් ලබා දීමට ජපන් භාෂාව ඉගැන්වීමේ දී හයිකු පද්‍ය යොදා ගැනීමට මෙම පර්යේෂණය තුළින් යෝජනා කෙරේ. එසේම මේ වන විට ලංකාව තුළ ජපන් භාෂා අධ්‍යයනය සඳහා ඇති ඉල්ලුම සලකා බලන විට මෙම පර්යේෂණය කාලීන අවශ්‍යතාවක් ලෙස දකිමි.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

සාහිත්‍ය ඇසුරෙන් ලේඛන කුසලතා ඉගැන්වීම (Teaching writing skills with students literature) යන කෘතිය ලියා ඇති ඒ. ජී. එන්. ඇග්නස් සහ ජැම්ස් සියු පරිච්ඡේද පහකින් යුත් එම කෘතියේ හතරවැනි පරිච්ඡේදය form of poetry (පිටු අංක 169-187) තුළ ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ලියා ඇති හයිකු උපුටා දක්වමින් එම කවි භාවිතය තුළින් ලේඛන කලාව ඉගැන්වීම පිළිබඳ විස්තර කර ඇත. පළමුව හයිකු කවියක ඇති නාම පද කිහිපයක් තෝරාගෙන තේමා හඳුනාගන්නා ලෙස සඳහන් කරයි. ඉන්පසු නාම විශේෂණ පද හඳුනා ගැනීම මගින් හයිකු කවියක් ලිවීමට උත්සාහ ගැනීම ගැන සඳහන් කරයි. එසේ වුවත් ජපන් කවියේ ඇති මාත්‍රා සංඛ්‍යාවට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඉංග්‍රීසි හයිකු කවිවල භාවිත වී ඇත. ඔවුන් නිදසුන් වශයෙන් ගන්නා කවිවල පළමු පේළියේ මාත්‍රා 6 ද දෙවැනි පෙළේ මාත්‍රා 9 ද තුන්වන පෙළේ මාත්‍රා 10 ද යන ලෙසට දක්වා ඇත. එහෙයින් මෙහි දී අපට ඔවුන් සමඟ එකඟ වීම අපහසු ය. අප උගන්වන්නේ ජපන් භාෂාව හෙයින් ජපන් හයිකු කවිවල ඇති 5, 7, 5 ආකෘතිය අනුගමනය කළ යුතු වේ. එසේම යම් හෙයකින් ඔවුන් සඳහන් කළ 6, 9, 10 සීමාවෙන් පිට පැන්නහොත් නාමපද සංග්‍රහය (Thesoures) යොදා ගනිමින් මාත්‍රා සංඛ්‍යාවට ගැලපෙන වචන තෝරාගෙන නිර්මාණය කරන ලෙස ද ඔවුන් වැඩිදුරටත් උපදෙස් ලබා දී ඇත. ඔවුන් සඳහන් කරන එම ක්‍රියා මාර්ගය

අනුගමනය කිරීම අපට කළ නොහැකි වන්නේ අප ජපන් පද භාවිත කරන අතර ජපන් බස හුරු වීමේ දී Thesoures භාවිතය සිදු නොවන්නක් හෙයිනි.

ජපන් ජාතිකයන්ගේ කාව්‍ය සාහිත්‍ය ප්‍රවණතා සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යාපනඥයෙක් වන හාර්වර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලයේ මහාචාර්ය එඩ්වින් මෙසේ සඳහන් කරයි.

“ජපන් ජාතිකයන් කවර භාෂාවක් හදාල ද ඔවුන්ගේ කවි ලියවෙන්නේ ජපන් බසින් ම ය. ඉඳහිට චීන බසින් ලියූ කවියක් දෙකක් හමු වුවද ඔවුන්ගේ විශිෂ්ට සම්භාව්‍ය කාව්‍ය එකතුව වූ ක්‍රි.ව 759 දී පමණ සැකසුණු කවි 4516කින් සමන්විත මන්යෝඡු ලියවී ඇත්තේ ජපන් බසින්.” (Reischauer, 1977:48)

ඔහු මෙහි සඳහන් කරන පද්‍ය එකතුවෙහි දීර්ඝ විරිත සහ කෙටි විරිතට අයත් වෝකා සහ තන්කා නමින් හැඳින්වෙන කවි සහ සෙදොකා නමින් හැඳින්වෙන කවි අන්තර්ගතය.

වෝකා කවි (දීර්ඝ විරිත) - මාත්‍රා 5, 7, 5, 7, 5, 7.....5, 7, 7

තන්කා කවි (කෙටි විරිත) - මාත්‍රා 5, 7, 5, 7, 7

සෙදොකා කවි - මාත්‍රා 5, 7, 7, 5, 7, 7 ආකාරයට යෙදේ.

එහෙත් ඉහත සඳහන් අනෙක් පද්‍ය වර්ගවලට වෙනස්ව හයිකු පද්‍යවල මාත්‍රා 5, 7, 5 පමණක් යෙදෙන හෙයින් ජපන් බස හදාරණ සිසුවෙකුට අනෙක් පද්‍ය වර්ගවලට වඩා හයිකු පද්‍ය ඉගෙනීම වඩා පහසු වේ. එසේ ම ඉගෙනීම සඳහා යෙදවිය යුතු කාලය ද අඩුවනු ඇත.

පර්යේෂණ ගැටලුව

ශ්‍රී ලංකාවේ ජපන් භාෂාව ඉගැන්වීම සඳහා ජපන් සාහිත්‍යයේ එන හයිකු පද්‍ය උපකාර

කර ගත හැකි ද?

පර්යේෂණ අරමුණු

- ජපන් භාෂා අධ්‍යාපනය සඳහා සාහිත්‍ය උපකාර කර ගැනීම අවධාරණය කිරීම
- භාෂා විෂය ශිෂ්‍යයන් සඳහා රසවත් විෂයක් බවට පත් කිරීම
- නිර්මාණශීලීත්වය වර්ධනය කිරීම
- ජපන් සාහිත්‍යයේ එන හයිකු පද්‍ය තුළින් ජපන් සංස්කෘතිය පිළිබඳ අවබෝධය ලබාගැනීමට හැකි බව තහවුරු කිරීම

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මේ පිළිබඳ ලියා ඇති පොත පත සහ විභාග ප්‍රතිඵල නිරීක්ෂණ ප්‍රධාන වශයෙන් උපයෝගී කරගනී. පහත සඳහන් පර්යේෂණ ක්‍රමවේද දෙක ද අනුගමනය කෙරේ. එනම් ග්‍රන්ථ සම්භාර පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය හා ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයයි. එසේම ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රයන් අධ්‍යනයේ දී භාවිත කෙරේ.

පර්යේෂණයේ වැදගත්කම

- ජපන් සමාජය ජපන් ජනතාවගේ සිතූම් පැතුම්/චින්තනය අවබෝධ කර ගත හැකිවීම
- භාෂා විෂය තුළින් රසවින්දනය දියුණු කිරීම
- භාෂාවට අදාළ වාක්කෝෂයට ඇතුළත් පද සහ යෙදුම් පිළිබඳ අවබෝධය ලබා දීම
- භාෂාව ඉගැන්වීම සඳහා නව්‍ය ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද යොදා ගැනීමට හැකි වීම

යන කරුණු විමර්ශනය මෙම පර්යේෂණයේ වැදගත්කම වෙයි.

සාකච්ඡාව

හයිකු පද්‍යයක පළමු හා දෙවැනි පද තුළින් යම් අදහසක් කෙරෙහි අප සිත යොමු කරයි. තුන්වන පාදය වාර්තා ස්වරූපයෙන් ආ පළමු අදහසට දාර්ශනික හෝ සෞන්දර්ය

සංකල්පයක් ඉදිරිපත් කරයි. ඒ තුළ යම් කිසි ආගමික සහ භාවනාමය වැදගත් කමක් තිබේ. එහෙත් භාෂාවක් ඉගෙන ගැනීම සඳහා හයිකු උපකාර කර ගන්නා විට දාර්ශනික, ආගමික හෝ භාවනාමය සංකල්ප කෙරෙහි වැඩි අවධානය යොමු නොකර කවියා භාවිත කර ඇති වචනවල ව්‍යාකරණමය ලක්ෂණ සහ වාක්‍ය ව්‍යුහගත කිරීමේ විශේෂතා කෙරෙහි භාෂා ගුරුවරයෙකුගේ අවධානය යොමු වීම අවශ්‍ය ය. තවද ජපන් බස හදාරණ සිසුන් ජපන් සංස්කෘතිය හා සමාජය පිළිබඳ යම් තරමකට හෝ අවබෝධයක් ලබා තිබිය යුතුවේ. ජපන් සෞන්දර්යවාදී ප්‍රබල සංකල්ප වන සබි සහ වබි මෙහි දී අපට අමතක කළ නොහැකි ය. ජපන් කවීන් බෞද්ධ සෞන්දර්යවාදය ඇසුරෙන් උකහා ගත් සබි සහ වබි සරල බවෙන් දිස්වන සුන්දරත්වය පිළිබඳව දැනුවත් කරන අතර හයිකු කවියන් එම සංකල්පය මැනවින් විදහා පෙන්වා දී ඇත. එවන් සරල බවක් අතිශෝක්තිය සහ අතිවිභූෂණයට වඩා ප්‍රියමනාප වනු ඇත.

හයිකු පද රචනයේ දී පිළිපැදිය යුතු නීති රීති කිහිපයක් වේ. සෑම හයිකු පදයක ම සෘතුව හඟවන පදයක් ඇතුළත් වේ. ජපන් බසින් එය 'කිගෝ' ලෙස හඳුන්වයි. සාම්ප්‍රදායික හයිකු රචකයෝ කවිය තුළ කිගෝ හෙවත් සෘතුව හඟවන පදයක් අනිවාර්යයෙන් ම යෙදීමට සැලකිලිමත් වූහ. නමුත් වර්තමානයේ නිදහස් ආරයෙන් ලියන හයිකු පද්‍යවල සහ වෙනත් බසකින් ලියන අනුකාරක කෙටි පද්‍ය තුළ මෙය නිතර දැකිය නො හැකි ය. හයිකු කවියා සෘතුව හැඟවීම සඳහා ස්වභාවික පරිසරයේ වෙසෙන ගෙම්බන්, කුරුල්ලන් වැනි සජීවි සතුන් මෙන් ම එම පරිසරයේ දක්නට ලැබෙන මඩ වුණු පාරවල් සහ වෙරි මල් වැනි අජීවි වස්තූන් ද යොදා ගැනීමට යොමු වී ඇත. ඒ සඳහා උදාහරණයක් ලෙස කීර්තිමත් හයිකු රචකයෙකු වූ මත්සුවෝ බෞ (1644-1694)ගේ පහත දැක්වෙන හයිකු පද්‍ය පෙන්වා දිය හැක.

古池 (こいけ) や蛙飛 (かわずと) び

こむ水 (みず) の音 (おと) (Buchanan, 1973:88)

furuike ya / kawazu tobikomu / mizu no oto

මේ පද්‍යයේ මාත්‍රා යෙදී ඇති ආකාරය පිළිබඳ ව පැහැදිලිව වටහා ගැනීමට ඒවා මෙසේ වෙන් කර දැක්විය හැක.

- fu-ru-i-ke-ya (මාත්‍රා 5)
- ka-wa-zu-to-bi-ko-mu (මාත්‍රා 7)
- mi-zu-no-o-to (මාත්‍රා 5)

පැරණි පොකුණට
පැන්නා ගෙම්බෙක්
දියෙහි හඬ

මෙහි සෘතුව පදය ලෙස යොදා ගෙන ඇත්තේ ගෙම්බා ය. මෙය කුඹුරු ආශ්‍රිතව ගෙම්බන් වෙසෙන වසන්ත සෘතුව සිහි ගන්වයි. කිගෝ හෙවත් සෘතුව හඟවන පදයක් යෙදීම අපට පරිසරය පිළිබඳ කාලීන අවධානයක් ලබා දෙයි.

ගිම්හානයේ දවසක හවස අත්හැර දමා ඇති පැරණි පොකුණක වතුරට ගෙම්බෙක් පැනීමත් පරිසරයේ නිහඬියාව බිඳ දමමින් හා පොකුණේ නිශ්චලතාව බිඳ දමමින් ජලයේ ඇති වූ නොසන්සුන් බවත් පද්‍යයෙන් නිරූපණය කෙරේ. බොහෝ විවක්ෂණ විචාරකයෝ එම කවියෙහි වචනාර්ථය ඉක්මවා යන ගැඹුරු සංකේතාර්ථයක් ඇතැයි සිතති. සෙන් බුදු දහම පිළිබඳව පර්යේෂණ කළ සුකුමාර් දත් නිර්වාණ අවබෝධය මෙම පද්‍යයෙන් නිරූපණය වන බව අදහස් කර ඇත.

මත්සුවෝ බෞගේ ප්‍රසිද්ධ තවත් හයිකු පද්‍යයක් පහත දැක්වේ.

枯枝鳥 (かれえだからす) のとまりけり秋 (あき) の暮 (くれ)

*Kare edani /Karasu no tomori keru/
Akino kure (Aitken, 1978:06)*

වියළි අක්කක
හිදිසි කපුටෙක්
සරත් සැන්දෑවක

ආකෘතියෙහි හෝ වචනවල සරල බවට වඩා කවියෙහි අභිප්‍රේත දර්ශනය ගැඹුරුය. බෞද්ධ මෙවැනි කවිවල ඇතුළත් දාර්ශනිකාර්ථ පහදාලීම සඳහා එතුමාගේ අනුගාමිකයන් විසින් ලියන ලද ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණය විශාල ය. සොබා දහම නිසි සේ විදගන්නට එහි යථාර්ථය හරියට ම අවබෝධ කර ගන්නට නම් එය විනිවිද යා හැකි සරල සිතක් ඇති කර ගත යුතු බව හේ පැවසී ය. "ඔබට පයින් ගස පිළිබඳව දැනගැනීමට අවශ්‍ය නම් පයින් ගසක් ලෙස සිතන්න. උණ ගසක් ගැන දැන ගැනීමට ඇවැසි නම් උණ ගස ලඟට යන්න" යි බෞද්ධ වරක් පවසා ඇත. මෙවන් ගැඹුරු අදහස් සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා බෞද්ධ සරල වියත් ලෙස බස හසුරුවා ඇති ආකාරය සිසුන්ට ජපන් බස කෙරෙහි විශේෂ ළැදි කමක් ජනිත කිරීමෙහි ලා සමත් වෙයි. ජපන් භාෂාව අධ්‍යයනය කරන සිසුන් සඳහා වඩාත් උචිත තෝරාගත් පද්‍ය කිහිපයක් පමණක් පර්යේෂණ කාර්යයෙහිලා මෙහි දී ඉදිරිපත් කරමි. ජපන් භාෂාවේ එන ක්‍රියා ස්වරූප හා නිපාත තද කළ අකුරෙන් වෙන් කර හඳුනා ගැනීමට පහසු වන පරිදි පහත කවි හි දක්වා ඇත.

ක්‍රි.ව 1716-1784 අතර කාලයේ ජීවත් වූ ඉතා දක්ෂ චිත්‍ර ශිල්පියෙක් මෙන් ම කවියකු ද වන යොස බුසොන් (Yosa Buson) එක්තරා වැසි දිනක අගනුවරින් බොහෝ ඇතක පිහිටි තම නිවහන සිහිපත් කර ඇති ආකාරය ඔහුගේ පහත කවිය (Buchanan, 1973:22) තුළින් විමසා බලමු.

雨(あめ)の日(ひ)や
都(みやこ)に遠(とお)き

桃(もも)のやど

*Ame no hi ya!
Miyako ni tōki
Momo no yado The day is rainy
Far from the capital is
My peach-blossom home oji jeysnrh*

අගනුවරට දුරයි
මගේ පීච් කුසුම් නිවහන
හිරගතා අක්ෂරවලින් දක්වා ඇති 雨 日 都 遠 桃 සහ 二 නිපාත සහ 雨 日 都 遠 桃 යන කන්ජි අක්ෂරවලින් දක්වා ඇති නාම පද සහ විශේෂණ පද ඇති මෙම කවිය සිසුන්ට නිපාත පද අධ්‍යයන සඳහා අභ්‍යාසයක් ලෙස යොදා ගත හැකි ය.

වසන්ත සෘතුවේ කඳුකර පෙදෙසක පිපුණු සකුරා මල් බැලීමට පැමිණි ජපන් වැසියන් සහ භාත්පස මනස්කාන්තව දිස්වෙන සකුරා මල් පහත කවියේ වස්තු විෂය වී ඇත. මෙම හයිකු පද්‍ය රචකයා 1610-1673 අතර කාලයේ සිටි විශිෂ්ඨ පද්‍ය රචකයෙක් ලෙස පිළිගැනෙන යමිහරා තෙයිෂින්සු ය.

これはこれは
とばかり花(はな)の
吉野山(よしのやま)

*Kore wa kore wa
To bakari hana no
Yoshino yama My,oh my! No more
Could I say viewing flowers
On Mount Yoshino*

මෙන්න මෙන්න
මල්බර වී
යොෂිනෝ කන්ද
(Buchanan, 1973:52)

ඉහත දක්වා ඇති කවියෙහි යොදා තිබෙන
これ、花(はな)、山(やま) යන පද
ඇතුළත් මෙම පද්‍යය ජපන් භාෂාව ඉගෙන
ගන්නා ආධුනිකයෙකුට වුව ද පහසුවෙන්
අවබෝධ කරගත හැකි ය.

ජපන් භාෂාවෙන් ප්‍රශ්නයක්
ගොඩනැගීමේ වාක්‍ය රටාව අවබෝධ කර
ගැනීමට පහත කවිය උපකාර වේ. කවියෙන්
විමසන ප්‍රශ්නය සුරතල් දරුවෙකු කුරකු පසු
පස සොදුරු හඹා යාමක් තේමා කර ගත්තකි.
මෙය පද එකතු කොට කර ඇති හුදු වාක්‍ය
නිර්මාණයක් ලෙස පමණක් නොව ගැඹුරු
අරුතක් ද ඇති කාව්‍යමය රසස්වාදයක් ද
වින්දනය කළ හැකි පද එකතුවකි.

蜻蛉(とんぼ)つり
今日(きょう)はどこまで
行(い)ったやら
Tonbo tsuri
Kyō wa doko made
Itta yara Dragonfly catcher
How far have you gone today
In your wandering?

බත් කුරන් හඹායන්නා
අද කොහේ
ගිහින්දෝ
(Buchanan, 1973:67)

ඉහත කවිය රචනා කරන ලද්දේ 16 වන
සියවසට අයත් පද්‍ය රචිකාවක් වන
වියෝජෝ විසිනි. බත් කුරන් පසුපස හඹා
ගිය තම සුරතල් දරුවාගේ හදිසි අතුරුදහන්
වීම එසේ නැතහොත් මිය යාම මෙහි වස්තු
විෂය වී ඇත. සරල කෙටි වාක්‍ය රටාව,
ප්‍රශ්නාර්ථවාවී පද භාවිත කර තිබීම නිසා
ජපන් භාෂාවට ආධුනික සිසුවෙකුට වුව ද
මෙම කවිය රස විඳිය හැකිය.

මත්සුඔ බෞර් කවියාගේ ප්‍රධාන ගෝලයන්
දස දෙනාගෙන් එක් අයෙකු වූ නයිතෝ
ජෝසෝ (1662-1704) හයිකු කවියාගේ පහත
කවියේ ජපන් භාෂාවේ ප්‍රධාන ව්‍යාකරණ
ස්වරූප දෙකක් වන ඵ(තේ) හා ඵ(තා)
ක්‍රියා ස්වරූප ඇතුළත්見(み)て සහ き
たයන ක්‍රියාපද යෙදී ඇත. තවද ජපානයේ
ස්වාභාවික පරිසරයේ ජීවත්වන ජලජ පක්ෂි
පැටියකු ගැන ද මෙහි සඳහන් වේ. නිපාත
සහ ව්‍යාකරණ රටාව මෙන් ම කවියෙන්
ධ්වනිත වන අර්ථය පිළිබඳව ද සිසුවාගේ
අවධානයට ලක් කළ හැක.

水底(みなそこ)を
見(み)てきた顔(かお)の
小鴨(こがも)かな

Minasoko wo
Mite kita kao no
Kogamo kana "The water bottom
I have seen and come back," says
The face of the teal oshm;=,
දුටු හැඩයි
පාත්ත පැටියෝ
(Buchanan, 1973:72)

වෘත්තීමය හයිකු කවියකු වන බෞර්ගේ
තවත් ගෝලයෙක් වන තකරයි කිකකු (1661-
1707) විසින් රචිත පහත කවියෙහි かえし
ます ක්‍රියාපදයේ ශබ්දකෝෂ ස්වරූපය වන
かえす යෙදී ඇත. සිහිනෙන් මිය ගිය මව
දකින විට එයට බාධා කරන්නේ ඇයි දැයි
මැදියම් රැයේ නාද කළ පක්ෂියාගෙන් කවියා
විමසයි.

夢(ゆめ)にくる
母(はは)をかえすか
ほととぎす

Yume ni kuru

Haha wo kaesu ka?
Hototogisu In dreams she arrives
My mother.Why send her back?
O heartless cuckoo

ස්වප්නයත් සමග එන
මව් යවන්නේ කෙලෙස
මැදියම හඬන කොහො
(Buchanan, 1973:75)

හයිකු කවියෙකු වන උච්ජ්මා ඔනින්සුරා
(1661-1738) විසින් රචිත පහත හයිකු පද්‍යයේ
ජපන් භාෂාවේ විධි ක්‍රියා ස්වරූපයට අයත්
ක්‍රියා පදයක් යෙදී ඇත.

こいこいと
いえどほたるが
とんでゆく

Koi,Koi to
Iedo hotaru ga

Tonde yuku Come! Come !Though I
call

The fireflies are quite heedless
And go flitting by

එන්න එන්න කිව්වත්
කළාමැදිරියා
පියඹා යයි

(Buchanan, 1973:78)

වාක්‍ය වින්‍යාසය තුළ は සහ の නිපාත
යෙදී ඇති රටාව අධ්‍යයන කිරීමටත් ජපන්
සංස්කෘතික අංගයක් වන ඔබොන් උත්සවය
හා ඊට අදාළ සුප්‍රසිද්ධ නර්තනය ගැන
අවබෝධය ලබාදීමටත් බෞද්ධ භික්ෂුණියක්
වන සෝගෙන්සු විසින් රචිත මෙම කවිය
යොදා ගත හැක.

盆踊(ぼんおど)リ
あとは松風(まつかぜ)

Bon odori

Ato wa matsu kaze

Mushi no koe The all souls-feast dance!

Afterward murmuring pines

And insect voices

ඔබොන් නැටුම්
පයින්කුරු පිසඑන සුළඟ
කෘමිසතුන්ගේ නාද

(Buchanan, 1973:83)

ක්‍රියා පදවල ශබ්දකෝෂ ස්වරූපය, は සහ
を නිපාත යෙදී ඇත ආකාරය පෙන්වා දෙන
ගමන් ද ජපානයේ සෘතු විපර්යාස සමඟ
සොබා සෞන්දර්යයේ සිදුවන වෙනස්කම්
මෙන් ම මානුෂීය සබඳතා පිළිබඳව සිසුන්ට
අවබෝධය ලබා දීම සඳහා මත්සුමි බෞද්ධ
පහත පද්‍යය යොදා ගත හැක.

秋深(あきふか)き
隣(となり)は何(なに)を
する人(ひと)ぞ

Aki fukaki

Tonari wa nani wo

Suru hito zo It is late autumn

I wonder what my neighbors

Will be doing now

සීතල සරත් සෘතුවේ
කොහොම ඉන්නවා ඇතිද
අසල්වැසියා මගේ

(Buchanan, 1973:90)

එසේම පහත කවියේ කළු කර ඇති の සහ
に යන නිපාත පද යෙදී ඇති ආකාරය

ගැන පැහැදිලි කරන ගමන් සඳ පායා ඇති සරත් සමයේ රාත්‍රියක දිස්වෙන සුන්දරත්වය තකරයි කිකකු කවියා ඉහත කවියෙන් අපූරුවට පෙන්වා දී ඇති ආකාරය ද සිසුන්ගේ අවධානයට ලක් කල හැකි ය.

名月(めいげつ)や

たたみの上に

松(まつ)のかげ

Meigetsu ya

Tatami no ue ni

Matsu no kage A brilliant full moon

On the matting of my floor

Shadows of pines fall

දිලෙන සඳ

තනම් පැදුර මත

පයින්තුරු සෙවනැල්ල

(Buchanan, 1973:99)

අවසාන වශයෙන් මත්සුම් බණේ හයිකු කවියාගේ පහත දැක්වෙන කවිය ඉදිරිපත් කරමි. ක්‍රියා ස්වරූප දෙකක් ඇතුළත්ව ඇති අතර ඉතා සියුම් අර්ථයකින් ද යුක්ත හයිකු පද්‍යයකි.

よく見(み)れば

なずな花(はな)咲(さ)く

かきねかな

Yokumireba

Nazuna hana saku

kakinekana Looking carefully when

Nazuna flowers bloom

hedge

හොඳින් බැලූ විට

නසුනා මල්‍ෆ පිපී

බඩවැටිය (Buchanan, 1973:49)

ගනසුනා මල් - විද්‍යාත්මක නාමය Capsella bursa pastoris වේ. එඩ්වර්ග්ගේ පසුම්බිය ලෙස ද හැඳින්වේ. පාර දෙපැත්තේ, හිස් ඉඩම්වල, බඩවැටිවල වැවෙන කුඩා සුදු මල් පිපෙන, සෙ.මී 20-40 අතර උසට වැවෙන ඖෂධීය පැළැටියකි.

ඉහත දක්වා ඇති හයිකු පද්‍ය රසවිඳීම මගින් ජපන් භාෂාව හදාරණ අතර ම ජපන් සාහිත්‍ය සහ සංස්කෘතිය ප්‍රගුණ කිරීමට ද අවස්ථාව සැලසේ. එහෙයින් හුදු භාෂා පාඩමකට වඩා රසවත්ව ප්‍රාණවත් ව සිසුන්ගේ පෞරුෂයට අතිරේක පෝෂණයක් ලැබෙන ආකාරයෙන් ජපන් භාෂා පාඩමට හයිකු පද්‍ය ද යොදා ගැනීම වඩා උචිතය.

සමාලෝචනය

ජපන් භාෂාව හදාරණ සිසුවෙකු භාෂාවේ අක්ෂර වින්‍යාසය, වාක්‍ය වින්‍යාසය, වාක් කෝෂය සහ ඊට අයත් පද මෙන් ම කියවීම, ලිවීම, සවන් දීම, කතා කිරීම යන කුසලතා වර්ධනය කර ගත යුතුය. ඉහත සඳහන් කරන ලද කුසලතා අතුරින් කියවීම, ලිවීම, සවන් දීම යන කුසලතා තුන වර්ධනය කර ගැනීමට හයිකු පද්‍ය හඬ නඟා කියවීම, හයිකු පද්‍ය ලිවීම, හයිකු පද්‍යවලට සවන් දීම යන කිහිපම ආකාරයේ හෝ අභ්‍යාසයක් සිදු කල හැකිය.

කියවීමේ කුසලතාව ප්‍රගුණ කිරීමේ දී අක්ෂර දෙකේ සහ තුනේ වචනවල සිට ක්‍රමයෙන් සංකීර්ණ වචන කියවිය යුතු අතර ජපන් අක්ෂර මාලාවෙහි එන හිරගනා සහ කන්ජි අක්ෂර හොඳින් කියවීම සහ හඳුනා ගැනීම පිළිබඳ ප්‍රසන්න අභ්‍යාසයක් ලෙස හයිකු පද්‍ය කියවීම දැක්විය හැකිය. අති දීර්ඝ කවි තෝරා ගැනීමට වඩා මාත්‍රා 17ක හයිකු කවි තෝරා ගැනීම ශිෂ්‍යයා නොවෙහෙසා අක්ෂර මාලාව හුරු කිරීමට මහෝපකාරී වේ. ජප්පි තුනකින් මාත්‍රා 17කින් යුතු කෙටි පද්‍ය ශබ්ද නඟා කියවීමත් රසවින්දනය කිරීමත් තුළින් භාෂාව පමණක් නොව ඊට අයත් සංස්කෘතිය සහ සමාජය ගැනද මනා අවබෝධයක් ලැබේ.

ඒ අනුව අරමුණ කුමක් වුවද ජපන් භාෂාව හදාරණ කවර ආකාරයේ සිසුවකුට වුවද ජපන් ජාතිකයින්ගේ සිතුවිලි හොඳින් අවබෝධ කරගැනීමටත් සජීවී භාෂාව අවබෝධ කරගැනීමටත් හයිකු කවි හැදැරීම යෝග්‍යය වේ. එසේ කියන්නේ හයිකු පද්‍යයේ සංකීර්ණ බව සහ සුන්‍ය බව ශිෂ්‍යයාගේ රුචිකත්වය වර්ධනය කරන අතර ඉගෙන ගත් දේ ධාරණය කර ගැනීමට මහත් අනුබලයක් වන අතර ඉගෙනුම සඳහා ප්‍රසන්න ප්‍රවේශයක් හයිකු පද්‍ය ඇසුරෙන් ලබා ගත හැක. නිදසුන් වශයෙන් දැක්වූ පද්‍ය කිහිපය තුළින් වුවද මෙම කරුණ පැහැදිලි වනු ඇත.

මේ දැක්වූ කරුණු අනුව පෙනී යන්නේ හුදෙක් වාක්‍ය අනුසාරයෙන් දුෂ්කර ලෙස ව්‍යාකරණ ගැට ගසමින් ජපන් භාෂාව උගන්වන ගුරුවරු භාෂාව ඉගැන්වීමේ සුන්දර මාධ්‍ය ලෙස හයිකු කවි භාවිතය කෙරෙහි යොමු වීම යෝග්‍ය බවයි.

මූලාශ්‍රය

Aitken,R., (1978). *A Zen Wave: Basho's Haiku and Zen*. New York: Weatherhill.

Agnus N.G., Jammies Siew, (2012). *Writing Skills with Students Literature*. Singapore: Casco publishers.

Buchanan Daniel C., (1973). *One Hundred Famous HAIKU*. Tokyo: Japan Publications Inc.

Dutt Sukumar, (1966). *Buddhism in East-Asia*. Bombay: Batkal Books.

Donegan Patricia, (2010). *Haiku Mind*. Colorado: Shambala.

Edwin O. Reischauer, (1977). *The Japanese*. Tokyo: Belknap Press.

Hisamatsu Shinichy, (1982). *Zen and the Fine Art*. Tokyo: Kodanza International.

Suzuki, D.T., (1964). *An Introduction to Zen Buddhism*. New York: Grove Press.

Suzuki, D.T., (1927). *Essays in Zen Buddhism*. New York: Grove Press.

Ueda, Makoto, (1967). *“Basho on the Art of Haiku: Impersonality in Poetry” in Literary and Art theories in Japan*. Cleaveland: Western Reserve University Press.

Websites

<http://www.masterpiece-of-japanese-culture.com/literatures-and-poems/haiku/matsuo-basho/famous-haiku-poems-matsuo-basho>. Access 2023.01.02.